

Armádní kulturní zpravodaj

3

96

OBSAH

- 1 /** Kroměříž odezněla, dojmy trvají
- 7 /** Bechyňské jubileum
- 15 /** Děvčata pochodují
- 18 /** Bechyně stokrát jinak
- 19 /** Kateřina
- 20 /** Jiráskův Hronov po šestašedesáté
- 22 /** Netrdlo na Hronově
- 23 /** Za Zdeňkem Řehkou
- 24 /** Višňový sad
- 25 /** Jak jsme hráli babičkám
- 26 /** Krajina vzpomínek
- 28 /** Ve škole u Ondráše
- 30 /** Kateřina Jordová aneb Vzpomínka na písničku šedesátých let
- 31 /** 130. výročí války prusko-rakouské
- 32 /** Vlakem dobré vůle
- 33 /** Regionální setkání pracovníků DA a PDA na teritoriu 2. amádního sboru
- 34 /** Pozvánka do kina
- 35 /** Čarodějnice v Pardubicích-Svítkově
- 36 /** Svátek hudby slavili i v Bosně
- 38 /** Informace pro knihovníky
- 39 /** Boj s patologickými jevy
- 40 /** Tendence ve vývoji neprofesionálního umění (2. část)
- 45 /** ARTAMA informuje
- 47 /** Příloha: STATUT POSÁDKOVÉHO DOMU ARMÁDY

Bechyňské jubileum

● Resumé úvodem

Armádní festival divadelního a slovesného umění „Divadelní Bechyně '96“ se letos konal po pětadvacáté. Byl jubilejní. Soutěžilo se v pěti reprodukčních a jedné tvůrčí kategorii. Početně byla nejvíce zastoupena kategorie divadelních her (8). Z tohoto počtu byly dva soubory hostující (DS Javorina z Nového Mesta nad Váhom a činoherní soubor Slezského divadla v Opavě), jeden mimosoutěžní (DS Dráček VA Brno) a pět soutěžících (DS Netrdlo PDA Vyškov, DS Skleněných bublin PDA Hodonín, DS Pard PDA Pardubice, DS Lužnice posádky Bechyně, DS Klobrouk VÚ 8038 Karlovy Vary).

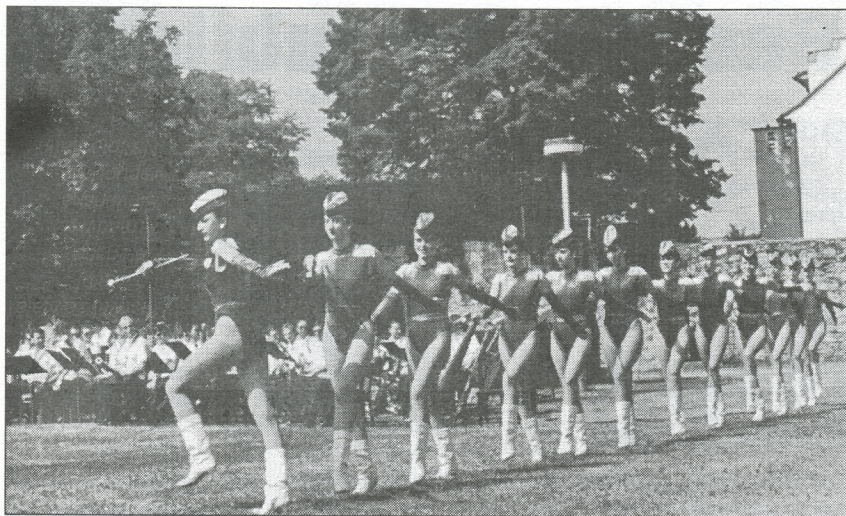
Malé formy reprezentovalo šest ze sedmi nominovaných souborů a sólistů a umělecký přednes rovněž šest ze sedmi postupujících recitátorů. Mimosoutěžně vystupoval

soubor šermířů Keltik z VÚ 4443 Ostrava, koncertovala Ústřední hudba AČR, zpívali a recitovali žáci Konzervatoře Jaroslava Ježka z Prahy, proběhla vernisáž obrazů, diva-

delní potlach, semináře k jednotlivým oborům divadelního a slovesného umění, setkání nejlepších literárních tvůrců pracujících v armádě, soutěž souborů mažoretek České

Porota soutěže mažoretek. Na fotografii zleva náčelník oddělení kultury VO GŠ pplk. Ing. Daneš Bittner, PhDr. Ivana Ruskovská (velitelství 1. as), bechyňská místostarostka paní Božena Vorlová, ředitel festivalu pplk. Dr. František Berký, ekonomický náměstek MO ČR Ing. Miroslav Kalousek, finalistka Miss ČR pro rok '96 Jana Poslušná, manželé Hlavičkoví, spolunajatelé firmy brý Jílků Sklárný Kamenický Šenov – sponzora festivalu.

republiky a závěrečný kabalet, a to vše za 72 hodin, což je vpravdě historický rekord bechyňských festivalů.

● Hlavně, aby bylo dost divadla...

Úvodní festivalové představení činohry Slezského divadla v Opavě patřilo inscenaci hry se zpěvy „Edith a Marlene“ autorky Evy Pataki. Důstojně otevřelo bechyňský festival a v mnoha ohledech inspirovalo amatérské divadelníky.

Soutěžní inscenace armádních souborů pak ve velké míře odrážely dramaturgické tápání a hledání, jakož i ne vždy správný odhad reálných možností ansámblu ve vztahu ke zvolené dramatické předloze. Příkladem toho byla inscenace „Doktorské pohádky“ K. Čapka v podání DS Pard či představení DS Skleněných

bublin. Pardubičtí by jistě snáze upoutali dospělého diváka než děti, které se těžko vyrovnávaly s dlouhými dialogy a malou dynamikou děje. „Sendvičová kultura“ a akční filmy vykonaly už s naším dětským divákem své. Podobně tomu však bylo i v představení „Chvála posedlosti“ DS Skleněných

bublin, kdy filozofující a absurdněm prosycené promluvy na forbině byly někdy k uzoufání rozvleklé. Nutno přiznat, že občas padlo něco „výživného“ (...kolikrát když je světlo, je líp vidět ... vůbec ani nepamatuju, že by v létě padal sníh ... atp.).

Rozplétat ale vazby mezi hlavními aktéry příběhu –

polystyrenovými knížkouny, knížníky a knížkáči - bylo chvílemi nad síly a ochotu částí publika. DS Lužnice si připravil vtipnou a stále svěží konverzačku Aldo Nicolaie „Únos v Neapoli“. Škoda jen, že se někteří herci nestačili naučit text, což je u konverzačky věc poměrně podstatná. Rozhodně však svým hereckým výkonem příjemně překvapil Bohumil Novotný v roli Giovanni Battisty.

Divadelní soubor Klobouk z Karlových Varů se prezentoval vskutku profesionálním výkonem. Jeho inscenace „Ahoj, umíte česky?“ jistě nevznikla z důvodu účasti v armádní soutěži. Až se mnozí zdráhali věřit, se se jedná o amatérský soubor. DS Netrdlo tradičně upoutal svěží, vtipnou a nekonvenční úpravou Čechovova „Višňového sadu“. Režijně skvostně vedený soubor herců rozdílných kvalit i zkušeností vypadal vyrovnaně a představení se těšilo velké divácké přízni. Hostující DS Javorina

z Nového Mesta nad Váhom, vítěz divadelního klání v rámci Armády Slovenské republiky, překvapilo inscenací Goldoniho „Rozmarné ženy“. Za desetiletí svých působení na bechyňském festivalu předvedl snad jedno

z nejlepších představení. Brilantní herecké výkony, nápaditá scéna, svěží tempo svědčily o tom, že soubor vypsěl do záviděníhodné zralosti. Ve svém představení využili novoměstští i domorodého herce Vladimíra Vybíhala, který oslnil mimo jiné i ryzí slovenštinou a vysloužil si potlesk a otevřenou scénu.

● Velké role malých forem jsou historii

V letošním roce sehrály malé formy (*malé divadelní formy, zábavné programy a výstupy*) na pozadí jubilejícího festivalu spíše roli outsidera. Rok od roku v posledním pětiletí klesající kvalita i počet vystoupení v této kate-

gorii svědčí o tvůrčí i interpretační bezradnosti, což je ostatně jev znatelný i v masmédiích. Nelze však při tomto stýskání nevidět nevšední tvůrčí počín souboru Keltik VÚ 4443 Ostrava. Soubor, známý spíše šermířskými souboji, předvedl vtipné satirické pásmo odrážející průběh volební kampaně, na niž pohlédl s úsměvným nadhledem a vysloužil si tak aplaus vděčných diváků.

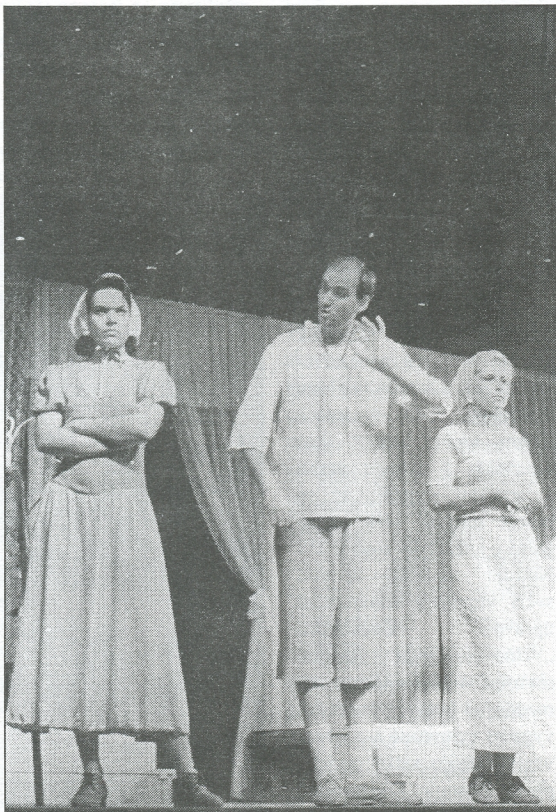
Dramaturgicky i interpretačně kvalitní bylo i představení souboru „Nevadí“ ze Žatce, kterému jen krůček scházel k potřebné sdělnosti a výrazu. Řadu zajímavých a vtipných výstupů přineslo i „animatické“ lepoprelo Studia mladých z Karlových Varů. S velkou sdělností a výrazem prezentoval své jevištní kreace i soubor Drak z Bučovic.

*Z vystoupení DS Javorina
z Nového Mesta nad
Váhom*

Škoda jen, že smích otrlejších a prostších duší jest mu měřítkem zábavy a její hodnoty. Snad někdo poradí a pomůže rozjařeným aktérům nalézt správnou míru vkusu, a to nejen při manipulaci s fiktivními fekáliemi.

● Vždyť trochu poezie...

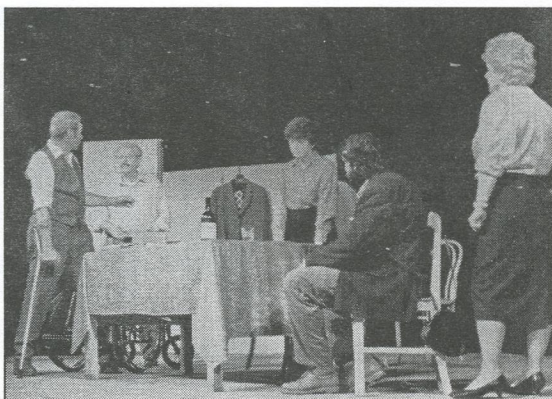
Dynamika a přímočarost doby asi tolik neinspiruje k poetickým vzplanutím duše a touze vykřičet slovy básníka svůj světónázor. Prostě ubývá recitátorů, a pokud se objeví

Z vystoupení DS Lužnice Bechyně

např. vojáci základní služby, pak většinou nedotčení informací o základních interpretačních zvyklostech a umění přednesu. Ti zkušenější matoři bechyňských soutěží byli tradičně dobří (*Václav Vitek, Hana Říhová*).

Potěšil i nebyvalý zájem o seminář s porotou. Věřme, že větší pomocí a zájmem o nové recitátory ze strany pracovníků armádní kultury v „terénu“ se podaří naplnit bechyňský malý sál větším počtem soutěžících i větší kvalitou uměleckých výkonů. (*Jo, to když recitoval Řehka, Obrová, Kyncl či Jolana Voldánová.*) Anebo nynější ekonomický náměstek minist-

ra obrany ČR Ing. Miroslav Kalousek. Ten se kdysi s Kainarovou básní o poezii, která je pořád krásná, probojoval přes soutěž letecké armády až na bechyňský festival. Prý proto, jak tvrdí, aby mohl domů (*je totiž bechyňským rodákem*), ale jistě v tom byly i poetičtější důvody.

Mimochodem v letošním roce byl Ing. Kalousek předsedou poroty soutěže souborů mažoret a na otázku, co říká armádnímu festivalu v Bechyni, řekl: „Armáda v Bechyni vždy velmi ovlivňovala zdejší život, ne vždy pozitivně, ale co se týče festivalu, myslím si, že vztah veřejnosti je zejména v posledních letech velmi vstřícný. Bechyňská veřejnost chápe armádní festival jako svůj a nechce si ho nechat vzít. Přál bych si, aby podobný vztah mezi veřejností a armádou byl i jinde, nejen v Bechyni.“

● Bechyně už není jenom divadlo

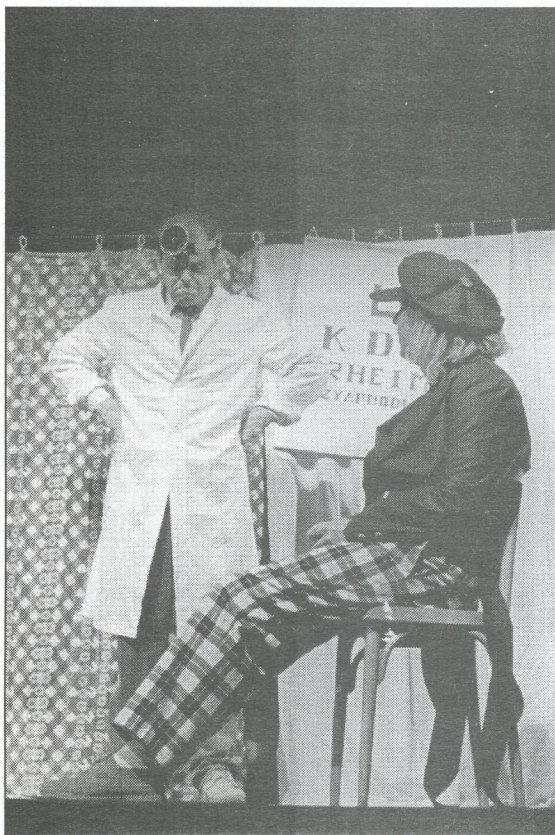
Profilace bechyňského festivalu výlučně jako svátku armádní Thálie má na kahánku. Spíše to vypadá tak, že divadlo bude jednou z mnoha

Z vystoupení DS Netrdlo
PDA Vyškov

*Z vystoupení DS Netrdlo
PDA Vyškov*

součástí víceoborového armádního festivalu. Rok od roku posiluje svou pozici atraktivní soutěž mažoretek. Inu, není divu, řízná hudba, populární moderátoři, zajímavé a vlivné osobnosti v porotě a hlavně sehrané šiky krásných nohatých mladých dívek dají pocítit oku diváka i jeho organismu větší slasti, než

pohled na „někdy klopotně se rodící“ inscenaci. Ze soutěže mažoretek se po třetím ročníku stane tradice a pak už bude jen mohutnět a rozpínat se do časového prostoru hájeného pro slovesné a divadelní aktivity.

Vedle soutěže pochodující krásy mohli v letošním roce diváci ocenit i opravdovou lahůdku. Bylo jí vystoupení Ústřední hudby AČR, řízené plukovníkem Karlem Bělohoubkem. Koncertovali na otevřené pláni klášterní zahrady, do níž se opíralo sluníčko s intenzitou 56 Celsiových stupňů. Vydrželi, vytrvali, nechtěli krátit program, ačkoliv jim to jeden z organizátorů kryt slunečníkem přišel nabídnout. Jsou to profesionálové. Jejich výkon byl bezesporu jedním z vrcholů festivalu. Diváci, schovaní ve stínu keřů

*Z vystoupení DS Pard PDA
Pardubice*

Z vystoupení MF Keltik
VÚ 4443 Ostrava

a stromů na dostřel od orchestru, neskrblihi potleskem za výkon muzikantský i emocionálně-volní stabilitu hráčů.

V úplně jiné tepelné pohodě, za silnými zdmi kláštera, probíhalo setkání s šansonem a poezií v podání žáků a frekventantů pražské Konzer-vatoře Jaroslava Ježka. Plný sál vděčně nasával atmosféru slavných šansonů od „Lásky prokleté“ až po „Klobouk ve křoví“, prokládaných dovedně dávkovaným přídělem poezie - z autorské dílny armádních literárních tvůrců. I tento program byl vhodným a kvalitním příspěvkem do koloritu jubilejního festivalu.

Letošní festivalový ročník se mohl pochlubit i netradič-ním závěrečným programem. Jeho hlavními aktéry byl pražský soubor „Šlapeto“ a dvojí-

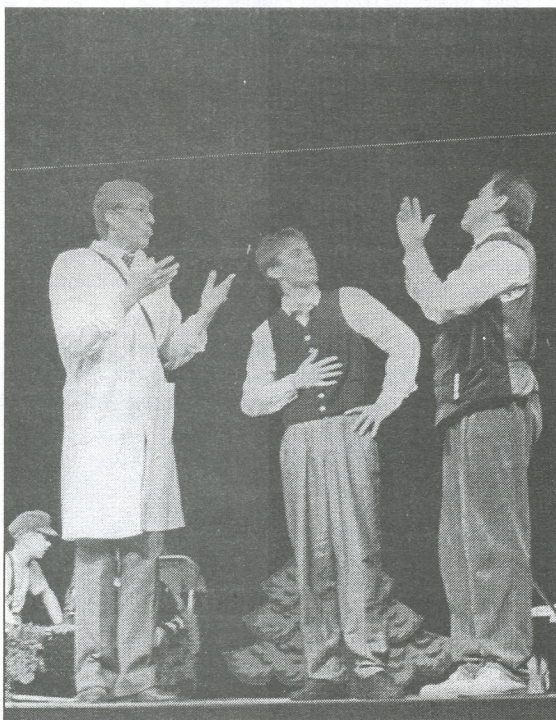
ce komiků Náhlovský - Mladý.

Stylová hudba, humorné výstupy, při nichž obecenstvo

doslova řvalo smíchy, netra-diční stolová úprava sálu a (jedno) sponzorské pivo pro každou dospělou osobu vyvo-laly atmosféru, jakou nepama-tují ani účastníci všech před-chozích festivalových roční-ků.

Říká se „Konec dobrý - všechno dobré“; ale on se celý jubilejní XXV. bechyňský festi-val opravdu vyvedl.

Dan Zavoral

Z vystoupení DS Pard
PDA Pardubice

Výsledky XXV. ročníku armádního festivalu „Divadelní Bechyně '96“

Kategorie divadelních her

1. místo: putovní džbán „Divadelní Bechyně“ a návrh na postup na Jiráskův Hronov – DS Netrdlo PDA Vyškov
 2. místo nebylo uděleno
 3. místo - DS Pard PDA Pardubice
 3. místo - DS Skleněných bublin PDA Hodonín
- Zvláštní cena festivalu – DS Klobrouk VÚ 8038 Karlovy Vary
Zvláštní cena Amatérské divadelní asociace ČR – pplk. Ing. Zdeněk Řehka (DS Netrdlo)
Čestná uznání:
 DS Lužnice Bechyně
 Bohumilu Novotnému (DS Lužnice Bechyně)
 Petru Gavlíkovi (DS Netrdlo Vyškov)
 Josefu Holochovi (DS Netrdlo Vyškov)
 Lence Kronesové (DS Pard Pardubice)
 svob. Miroslavu Širokému (DS Pard Pardubice)

Kategorie malých forem

1. místo nebylo uděleno
2. místo - soubor Keltik VÚ 4443 Ostrava
3. místo - soubor Nevadí PDA Žatec

Kategorie uměleckého přednesu

1. místo - o. z. Václav Vitek VÚ 7658 Náměšť nad Oslavou
2. místo - o. z. Hana Říhová PDA Písek
3. místo - Šárka Hrabáková VÚ 2478 Žatec
3. místo - Radka Pustelníková VÚ 4443 Ostrava

Všem oceněným účastníkům soutěže v kategorii uměleckého přednesu věnoval zvláštní cenu sponzora soutěže podnikatel Ing. Jan Foldyna (pplk. v záloze) a do loňského roku pravidelný a dlouholetý účastník bechyňských finálových soutěží v uměleckém přednesu.

Vyhodnocení autorské literární tvorby

Čestné uznání

Igoru Jalůvkovi za povídku Neklidné moře
 Miroslavu Pavlíčkovi za humoresku Zálet
 Martinu Tůmovi za povídku Nepslušná dcera
 Romanu Binderovi za sbírku básní

Diplom

Petru Kozlovi za prozaický a básnický debut
 Liboru Hlaváčkovi za soubor fejetonů

Cenu Václava Jelínka - Ivaně Vaverové

Bechyně stokrát jinak

**Podle Malého
encyklopedického
slovníku má
jihočeská
Bechyně 4512
obyvatel
a rozvinutý
keramický
průmysl.
Začátkem června
však vřdycky
nějaká ta stovka
obyvatel, ovšemže
jen dočasně
a zásluhou
Festivalu
divadelního
a slovesného
umění AČR,
přibude – a kdyby
snad bylo možné
také múzy poněkud
industrializovat,
mohlo by se (leč
naštestí nemůže)
mluvit rovněž
o bechyňském prů-
myslu dramatickém
a literárním.**

Když se svého času ptali Marka Twaina, co soudí o spisovatelském kumštu, odpověděl, že podstata je v umění výběru toho nejvhodnějšího prostředku. Jinak řečeno – rozdíl mezi víceméně dobrým a opravdu dobrým výrazem je zatraceně malý – asi jako mezi svatojánskou muškou a bleskem.

Takže – jaká byla letošní festivalová Bechyně? Nerad bych se nyní zpronevěřil Marku Twainovi, sotva jsem se pohodlně opřel o jeho sošná slova – ale možná ani slovník slovníkáři Váša a Trávníček by nenašli pro bechyňský festival pojem tak jednoznačně výstižný, aby nad ním divadelníci neohmuli cyranovský nos a vojenští literáti vztekle nezlomili poslední pentelku.

Vytvořiv si takto chabé zpravodajské alibi, mohu přece jen nabídnout několik svatojánských přívlastků.

◆ Bechyně výtvarná...
rozkvetla ve velkém sále Lázeňského domu vemisá-

ží děl českých portrétistů dvacátého století a dotekem nedávno minulého času;

◆ Bechyně dramatická...
okupovala po čtyři dny, ba večery, ba i noci obě scény kulturního domu a divadlilo se a divadlilo;

◆ Bechyně literární...
obsadila poetickou vinámu, vchod zavalila místenkami na Pegasa a básnickým brkem rozrazila víka sudů s krásou slova;

◆ Bechyně pochodová...
sfoukla z podstavců i kamennou stimulost soch na náměstí;

◆ Bechyně pěvecká...
zněla šansony konzervatoristek tak nepřístojně krásných, že všichni zatoužili zapsat se alespoň do nultého ročníku;

◆ Bechyně královská...
se pyšnila erbem s korunkami Miss Jany a Miss Kateřiny;

◆ Bechyně tradiční...
oslavila svůj 25. ročník. Což se jí (Marku Twaine, pomoz) podařilo.

–lhl–

Škodovka si nonšalantně pohrává s necelou dvacítkou kilometrů mezi Bechyní a Tábořem. Nespěchám. Pootevřenými okénky se dovnitř dobývají vůně začínajícího léta.

Kateřina mlčí a téká pohledem po korunách břízek. Jako bychom projížděli zeleným tunelem. Silnice klesá, motor ztich. Slyšíme, jak si ve větru šeptají listy. Ale pak si vítr všimne Kateřininych vlasů, nechá listy jejich osudu a začne si hrát na kadeřníka. Cuchá, čechrá, pročešává.

Kateřina

Žárlím na něj. A stejně tak na všechny objektivy fotoaparátů a kamer, které se jako pohádkoví draci slétají na Kateřinu všude, kde se objeví, aby uloupily alespoň jeden snímek, gesto, akvamarín pohledu, pro který by se shýbl i klenotník z Lorety.

Kateřina je totiž královna, královna krásy, dívka s glejtem na půvab, aniž by vlastně ten glejt příliš potřebovala, vždyť přece každý vidí – a tak břízy, protože jsou rodu ženského, jen rádobý lhostejně ševlí, kdežto duby, kavalerii jižních Čech, se na hrázi zdaleka hluboce uklánějí.

„Větrík, co?“ řekne Kateřina zpěnému zrcátku a mrkne do něj. Zachytím to mrknutí. Vlastně patřilo mně. Doufám.

Zastavujeme na břehu Lužnice. Kousek odtud odbočuje stinná cesta ke klokotskému kostelíku. „Vono to baroko není špatný pro voko,“ zpívali kdysi V+W. I jeden z bratrů obládní, kteří Klokoty opatrují, postál na zápraží déle, než nutné musel, opíral se o vyřezávané veřeje a usmíval se tiše a vědouce.

Dokud ještě bývaly v oběhu staré pětadvacetikoruny, znal radnici na tábořském náměstí každý. Kromě ní je tu k vidění Žižkův pomník, chrám s vysokou věží, historické domy i architektonický hřích budovy okresního úřadu. A pod náměstím labyrint podzemních chodeb.

„Právě procházíme pod cukrárnou,“ praví průvodce, ale na katakomby v té chvíli nemyslí a já také ne, a oba se těšíme z pohledu na Kateřinu, která stojí v kamenném výklenku a oči jí safírově svítí.

V cukrárně si potom dáme broskvový čaj. Nechlazený. Královna, to něžné stvoření, se nesmí nachladit.

Něžný květek náhle zadupe na mramorovou podlahu, až se hosté u vedlejších stolků otáčejí. „To aby ten dole věděl, že jsme tady.“ Oči jí opět blýsknou.

A pak stojíme na prvním ze 198 schodů, vedoucích na věž tábořského kostela. Za chvíli už to ani nejsou schody, spíše žebřík. Kateřina lez..., ne, to přece o královně nelze říci. Kateřina stoupá jako první. Dělá jí záchranu. Co kdyby dynastie náhle padla. A čtenáři pochopí, že se mi stupně náhle pletou.

Velké patro s několika řetězem spoutanými zvony. Kateřina na ně zaklepe. Slabě se rozezná.

„Ne, na ten ne, Kateřino. To je umíráček.“

Ruka nedokoneč pohyb a královna se usměje. Jako před chvílí bratr obládní.

Jsem nahoře. Otvírám dveře do věžníkovy komůrky. Strážce věže a pokladník v jedné osobě sahá po bloku vstupenek. „Tak to máme, tak to máme...“ Zarazí se a hledí upřeně na Kateřinu, která právě vstoupila.

„To máme...“ snažím se mu pomoci.

„Nic nemáme,“ odporuje, ale vůbec se na mě přitom nedívá. „Nic nemáme,“ opakuje ještě jednou. „Pane, ne vy mě – já vám budu platit, že mi sem vodíte takovou krásu.“

Nebráním se. „Však je to také královna,“ říkám s takovou samozřejmostí, jako bych královny doprovázel každý den.

Vracíme se k autu. Nedaleko sedí na kládách skupinka mladíků, na nichž horko i vypité pivo udělaly své. V kalné vodě u břehu se v řádkém bahýnku válí několik lahví.

„Slečnoóó, pojďte seéém!“ křičí jeden z výrostků. „Bude to krááásnýýý!“

Kateřina ho zdrtí královským pohledem. Obcházím auto a obřadně ji otevírám dveře.

Vůz se kolébá k Bechyni. Když řadím na čtyřku, ucítím na pravé ruce dotek. Nadechnu se.

„Čestina ale nemá jenom minulý čas.“ Nějak se mi špatně mluví.

„Hm, to tedy nemá,“ usmívá se Kateřina. Nejprve kamsi ven – a potom do zrcátka.

–lhl–

Jiráskův Hronov

po šestašedesáté

Nejstarším evropským divadelním festivalem je s více než sedmdesátiletou tradicí scénická žatva v Martině. Divadelní festivaly profesionálních souborů v Avignonu a Edinburghu mají padesátiletou tradici a světový festival amatérského divadla v Monaku se pořádá od roku 1954. Jiráskův Hronov se letos konal po šestašedesáté.

V letošním roce byl koncipován jako celostátní mezidruhá přehlídka amatérského divadla s účastí zahraničních souborů. Jejími architekty se z pověření a za ekonomického přispění Ministerstva kultury ČR staly IPOS – ARTAMA Praha a město Hronov ve spolupráci s řadou organizací a občanských sdružení. V čestném výboru JH stanuli Dr. Milan Uhde, Bolek Polívka, Hana Maciuchová, Josef Dvořák, Petr Lébl, prof. Milan Lukeš, Ivan Rajmont, Milan Schejbal, prof. Jaroslav Vostrý a Jolana Voldánová.

Pro diváky a návštěvníky festivalového Hronova byla připravena pestrá skladba programů, které vycházely z vybraných inscenací, programů a výstupů, jež nejvíce oslovily diváky a poroty na národních přehlídkách a jiných soutěžích divadelních a pohybových aktivit. Doporučení či nominace na účast v rámci 66. JH přišly z národních přehlídek: činoherního divadla (*Divadelní Třebíč*), pantomimy a pohybového divadla v Kolíně, amatérského loutkářství v Chrudimi, dětských divadelních a loutkářských souborů v Ústí nad Orlicí, divadelních

monologů a dialogů (*Pohárek SČDO Prostějov*), venkovských divadelních souborů (*Krakonošův divadelní podzim ve Vysokém nad Jizerou*), činoherního divadla pro děti (*Popelka Rakovník*), scénického tance v Ústí nad Labem, mladého divadla (*Šrámkův Písek*), uměleckého přednesu a divadel poezie (*Wolkrův Prostějov*), z návrhů Českého střediska AITA/IATA, Volného sdružení východočeských divadelníků a také z Divadelní Bechyně – amátního divadelního festivalu. Ze zahraničních účastníků se v hlavním programu JH představil Teater 77 Breda z Nizozemska, M-divadlo ze Senice nad Myjavou a DS Polienko z Bánovců nad Bebravou.

Hlavní program JH představoval pětadvacet inscenací, v nichž si přišli na své milovníci rozličných žánrů, od klasických divadel činoherního typu přes pohádky, netradiční divadlo, absurdní drama, muzikál, pantomimu, loutkové divadlo, mono a dialogy až po scénický tanec. Komu bylo málo absolvovat v průměru tři představení denně, mohl vzít zavděk ještě doplňkovým programem, který nabídl vedle

obligátních filmových představení řadu koncertů, vystoupení ruských kejklířů – Skomorochů, představení „Konžert“ a „Don Quijote de la Anča“ v podání herců bměnského Divadla klauniky, matiné komomí a opemí hudby, erotickou francouzskou poezii a šanson, vystoupení pěveckých sborů a další schůzky s múzami.

Pro dvě stovky (*nejen*) mladých divadelníků byl určen rozsáhlý vzdělávací program obsahující širokou nabídku seminářů a odborných tvůrčích dílen. Herecká dílna – fyzické herectví s holandským lektorem Wilfredem van de Peppel, Emoce v napětí a uvolnění s lektorkami Janou Březinovou, Michaelou Bendovou-

Kudmáčovou a Jaroslavou Hojtašovou, Divadelní interpretace obrazu Paula Klee s Romanem Čemíkem, Základní abeceda divadla s Jamilou Čemíkovou-Drobnou, Kurz praktické režie s Danielou Fischerovou a Kateřinou Fixovou, Seminář pro posluchače SPgŠ s Romanem Musilem, Herec v dramatické situaci s Milanem Schejbalem, Fyzické básnictví s Petrem Vášou, Loutka a loutkářské principy v činohře s Danielou Weissovou.

Pro širší okruh zájemců byl k dispozici otevřený Rozborový seminář s lektory prof. PhDr. Janem Císařem, CSc., Františkem Laurinem, Radvanem Lipusem, Vladimírem Zajícem a PaedDr. Františkem Zbomíkem. Celé rozsáhlé festivalové dění podrobně mapoval Zpravodaj 66. JH, který na šesti stranách za poměrně značný peníz (5 Kč) nabízel recenze jednotlivých představení, rozhovory se zajímavými lidmi i diskuse o stavu a potřebách českého amatérského divadla. (*To mimochodem prezentuje pět až šest set stálých amatérských divadel dospělých a pět set dětských divadelních souborů v České republice.*)

Tradičně vyvolal festival řadu polemik od odborných po ekonomické a materiálně-technické, padaly otázky na jeho nesoutěžní charakter, rozsah, žánrovou pestrost, stav hracích prostorů mimo Jiráskovo divadlo, ubytovací kapacity atp., ale to už patří k věci. Důležité je, že nebylo diskusí o jeho potřebnosti a existenci a že bude i v dalších letech Mekkou všech českých neprofesionálních divadelníků, jako tomu bylo doposud.

Dan Zavoral

Netrdlo na Hronově

V letošním roce byl k účasti na 66. celostátní mezidruhově přehlídce amatérského divadla za přítomnosti zahraničních souborů Jiráskův Hronov (JH) doporučen výběrovou komisí amádní divadelní soubor Netrdlo.

Nutno hned v úvodu podotknout, že účast vojáků na hronovském festivalu není zdaleka pravidlem. V padesátých letech došlo sice ke sporadické účasti amádních souborů na JH, ale to bylo mj. i dílem dobové „vhodného“ repertoáru a potřeby prezentovat sepětí armády a lidu i v oblasti kultury a umění. Až v roce 1992 se hronovskému publiku představil amádní reprezentant – DS Armáda z VVTŠ Liptovský Mikuláš s inscenací „Příběh koně“, která dojala svou uměleckou výpovědí i otrlé divadelní kritiky. V roce 1993 upevnil na 63. JH amádní reputaci DS Pardubice s inscenací „Zdaleka ne tak osklivá...“. Jen dva dny, v nichž probíhal festival „Divadelní Bechyňe“ v roce 1994 po termínu zasedání výběrové komise 64. JH způsobily, že se vítěz amádního festivalu – DS Netrdlo Vyškov s inscenací „Strakonický dudák“ neobjevil na hronovské přehlídce. Tento fakt ostatně smutně konstatoval i úvodník „Amatérské scény“ z pera Jarmily Čemíkové (členky výběrové komise). Na jubilejní 65. ročník JH v roce 1995 se však vítěz bechyňského festivalu probojoval. Byl jím DS Klobouk VÚ 8038 Karlovy Vary. Ten ale na poslední chvíli hronovským organizátorům účast odřekl s lehkostí, s níž se odíká rezervace u kadeřníka. Tak se vloni konal jubilejní 65. ročník hronovského festivalu s amádou jen na plakátech.

Organizátoři JH včetně členů výběrové komise však letos tento těžko omluvitelný lapsus velkoryse přehlédli, a tak přesto, že se urodilo nespočet inscenací aspirujících na hronovskou účast, vyšli vsříci doporučení poroty „Divadelní Bechyňe '96“ na zařazení DS Netrdlo PDA Vyškov do hlavního programu 66. Jiráskova Hronova.

Neštěstí ale nechodí po horách, ale po lidech a nevyhýbá se ani těm dobrým.

Radost z nominace na 66. JH, kterou měli všichni členové vyškovského souboru, ale i příznivci divadla z řad příslušníků armády, dlouho netrvala. Uprostřed tvůrčí práce zastihla náhle smrt divadelníka v amádě nejpopovatelnějšího, principála Netrdla, jeho režiséra a otce všech skvostných divadelních projektů – Zdeňka Řehku. Málokterý režisér a vedoucí je tak bytostně spjat se svým souborem, že jeho odchod způsobí takovou bolest a zoufalství jako v případě Zdeňka Řehky a jeho Netrdla. Krátký odstup od jeho smrti a konání hronovského festivalu nemohl stačit k vyrovnání se s takovou tragédií. Ti z hronovských účastníků představení DS Netrdlo, kteří znali pozadí, pochopili, mnozí však byli v rozpacích, když v místech, kde očekávali lehkost a nadhled, spatřili rozpaky i slzy. Bylo to stejné představení jako v Bechyňi, ale současně úplně jiné. Pravda, „Hic Rhodos, hic salta“, ale jde to vůbec? Můžeme vytýkat pohnutí aktérů představení ve chvílích, kdy se na scéně objevil statkář Simeonov-Piščík ve smrti vynucené altemaci? A co teprve při finálové písni, která zněla i nad rakví ve Vyškově. Vysvětluje divákům v natřískaném hledišti při teplotě rovníkové Afriky, kteří v duchu už utíkají na další představení někam úplně jinam, že inscenaci drží pohromadě už jen obrovská touha splnit Zdeňkovo přání a hrát jak o život, když jeho život zatím beznadějně skončil.

Proto díky vám, Darino, Markéto, Ireno, Olgo, Jitko a Hano, díky vám představitelé mužských rolí, díky celému souboru Netrdlo, že Zdeňkovo poslední přání splnil. A pokud teď chybělo více lehkosti, nadsázky a humoru, pak v každém dalším představení vyškovského souboru se mu všeho určitě dostane mírou vrchovatou. **Neboť NETRDLLO žije dál!** Dan Zavoral

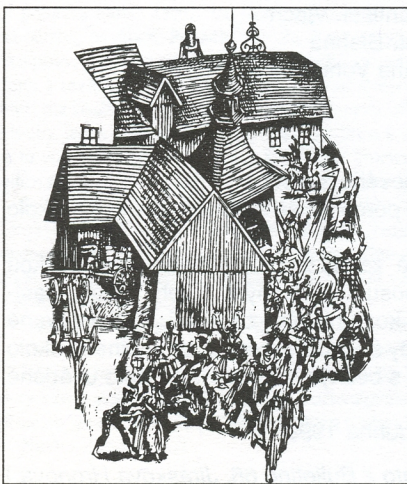
Za Zdeňkem Řehkou

Vedoucím, režisérovi a herci divadelního souboru „Netrdlo“ z Vyškova a zároveň předsedovi Armádní divadelní sekce – regionální rady ADA Zdeňku Řehkovi se letos splnil dlouholetý sen. Probojovat se se svým souborem na „Jiráskův Hronov“.

Přes deset let patří DS „Netrdlo“ k nejlepším avantgardním souborům pracujícím v podmínkách armády, přes deset let inspiruje ostatní a každoročně přináší na celoarmádní festival do Bechyně kvalitní inscenace, netradiční nekonvenčním způsobem zpracování.

V letošním roce získal DS „Netrdlo“ hlavní cenu jubilejního 25. ročníku festivalu „Divadelní Bechyně“ a Zdeněk Řehka zvláštní cenu poroty za herecký výkon v roli Simeonova-Piščíka v inscenaci A. P. Čechova „Višňový sad“. Krátce nato nás zastihla zpráva, že Zdeněk Řehka náhle zemřel. Symbolické je, že uprostřed tvůrčí dramatické práce na táboře mladých divadelníků, který vedl. Kdo jste ho znali, vzpomeňte na něho.

Daniel Zavoral

Vojenská a civilní „zučka“ spolu nikdy moc nekomunikovaly, úroveň a zaměření obou byly těžko souměřitelné. O to zajímavější byla jedna výjimka: Zdeněk Řehka. Už nevím přesně, kdy a jakou cestou se ocitl někdy v polovině osmdesátých let jako soutěžící v krajském kole Wolkrova Prostějova v Brně. Porotu tehdy zaujal ani ne tak úrovní svého přednesu, jako osobnostním vkladem a lidskou zralostí. Brzy se stal tento „oficír“ dobrým kamarádem lidí, kteří se tehdy v Krajském kulturním středisku starali o amatérské divadlo a umělecký přednes, a stal se i členem krajského poradního sboru. „Jeho“ posádkový kulturní dům ve Vyškově poznali i „civilové“ z Brna, když se stali porotci armádní umělecké soutěže ASUT, a soubor NETRDLO, který vedl, vystupoval a byl dobře přijímán i mimo vojenské areály. Už třikrát usiloval tento soubor o účast na Jiráskově Hronově a letos se mu to konečně podařilo. Uvede zde Řehkovo nastudování Čechovova Višňového sadu, doporučené sem z armádní přehlídky Divadelní Bechyně. V roli statkáře Simeonova – Piščika, kterou hrál, však už režiséra inscenace nevidíme. Zdeněk Řehka, zapálený divadelník a dobrý člověk, opustil krátce před letošním Jiráskovým Hronovem scénu tohoto světa. Soubor NETRDLO bude v pátek hrát na počest svého principála.

Jaroslava Suchomelová
(Převzato ze Zpravodaje
66. Jiráskova Hronova č. 6
ze 7. srpna 1996.)

PÁTEK 9. SRPNA 1996 v 18 a 21 hodin

SOKOLOVNA

Doporučení: z Divadelní Bechyně, amádní přehlídky divadelních souborů.
Divadélko NETRDLO při Posádkovém domu amády ve Vyškově

Anton Pavlovič Čechov

VIŠŇOVÝ SAD

Režie:

Zdeněk Řehka a kolektiv

Světla:

Zdeněk Merta

Hudba:

Jiří Chabada

Texty:

Zdeněk Řehka

Osoby a obsazení:

Raněvská, kněžna

Darina Novotná

Aňa, její dcera

Markéta Mikysková

Varja, její nevlastní dcera

Irena Večeřová

Gajev, její bratr

Ivan Přikryl

Lopachin, podnikatel

Petr Gavlík

Trofimov, student

Vladimír Ambros

Simeonov-Piščík, statkář

Zdeněk Řehka

Charlota, guvernantka

Olga Holochová

Jepichodov, účetní

Josef Holoch

Duňaša, panská

Jitka Konečná

Firs, komomík

Alexandr Novák

Jaša, sluha

František Vlach

kolemjdoucí

Petr Blahna

host

Hana Vondrová

Slovo o hře:

Motto:

Po celý život něco starého končí a něco nového začíná.

Po celý život hledáme sílu, která by nám pomohla se s těmito událostmi okolo nás i v nás vyrovnat.

Jedná se o nastudování poměrně pietně zacházející s původní dramatickou předlohou. Pouze epizodní postavy jsou posunuty do jiných poloh. Použití vlastních písniček je krokem vstříc současné komunikační zvyklosti. Prezentované motto, že člověk stále hledá sílu k tomu, aby se mohl vyrovnat se změnami okolo i uvnitř něho samého, se příliš nerozchází s běžným pojetím této často uváděné hry.

Toto nastudování mělo premiéru koncem dubna 1996.

(Převzato z Bulletinu 66. Jiráskova Hronova.)

TENDENCE VE VÝVOJI NEPROFESIONÁLNÍHO UMĚNÍ

(II. část)

* AMATÉRSKÝ FILM A VIDEOPROGRAMY

Obor se nachází na jakémsi rozmezí. Je jasné, že éra amatérského filmu spěje ke konci. Ze 142 snímků, které soutěžily v letošní národní soutěži, bylo pouze 21 filmů, z toho 19 S-8, 2-16 mm. V zahraničí existuje prakticky pouze video. Je technicky dokonalejší, posunuje výrazové možnosti filmového obrazu. Je však také mnohem finančně náročnější. Není divu, že mezi zahraničními filmaři převažují bankéři a podnikatelé, kteří si tak drahého koníčka mohou dovolit. Pro stav oboru u nás je charakteristickým jevem střet generací. Mladí používají videotechniku a experimentují s ní. Hledají stále nové způsoby obrazového vyjádření; v letošní soutěži se objevilo mnoho filmů postavených na metaforickém asociativním filmovém jazyku. Z hlediska žánru více inklinují k hranému filmu a videoklipu. Starší autoři dávají přednost klasickému zpracování s jednodušší stavbou díla. Věnují se především filmu dokumentárnímu a reportážnímu. Mladí tvůrci

rok od roku převažují a určují ráz amatérské audiovizuální tvorby. Jsou úspěšnější rovněž v mezinárodní konkurenci. Filmy skupiny NEKROFILM z Doks, loňský snímek Červený míč Tomáše Nesnídala z Prahy získaly ocenění na prestižních soutěžích v Japonsku a Finsku. Červený míč si odnesl stříbrnou medaili také z loňské světové soutěže Unica. Nástup mladých je prostě tak výrazný, že nepřekvapí vítězství prvotiny Zpověď mladého Jiřího Vejdelky ze Sluknova v Národní soutěži '96. Výraznou současnou tendencí je také náročnější dramaturgie, tj. hledání závažných témat a zpracování osobitých lidských osudů. Tento posun je zvláště patrný v posledních dvou letech.

* AMATÉRSKÁ FOTOGRAFIE

Také tento obor můžeme těžko označit za stabilizovaný. Generace, která udávala tón do roku 1990, odešla prakticky beze zbytku. Český trh byl zavalen dostupnou fotografickou technikou a minilab nabízejí levné možnosti zpracování.

Takže počet lidí, kteří fotografují, je patrně obrovský. V drtivé většině však mezi nimi převažují tzv. minilabisté (*termín prof. Šmoka*), kteří fotografují rodinné snímky a využívají služeb minilabů. Ti jen těžko přihláší své snímky do nějaké soutěže. Dalším problémem oboru je silná nechuť vůči samotnému pojmu „amatérská fotografie“. Má pejorativní nádech. Oba jevy vedly dokonce k pochybnostem nad další budoucností umělecké fotografie, která není určena ke komerčním účelům. Důkazem, že obor žije, je však letošní už 16. národní soutěž. Oproti loňskému roku je účast autorů téměř dvojnásobná. A k životu se znovu hlásí kolektivy. Přitom ještě před dvěma lety byl jejich počet zanedbatelný. Významnou roli sehrály také možnosti vystavovat, jaké poskytují galerie ESPRIT v Plzni, výstavní prostory zabezpečované střediskem IMPULS v Hradci Králové, výstavní síť v Kralupech (*fotografická skupina*), prostory OKD Vltavská v Praze 7 (*výstava připravuje pracoviště ARTAMA*) a další. Umělecká úroveň

se vyrovnává směrem ke středu. Chybí výrazná špička, nejsou ani „propadáky“. Špičky však potřebují čas. Věřím, že přijde.

* UMĚLECKÝ PŘEDNES

Dnešní úroveň používání mateřského jazyka lze označit za pokleslou, a to jak z hlediska výslovnosti, tak slovní zásoby a celkové skladby. Umělecký přednes poezie a prózy je proto důležitým prostředkem, který směřuje k nápravě. Regionálních kol národních přehlídek, která vrcholí festivalem Wolkrův Prostějov, se letos zúčastnilo 271 sólistů a 24 recitačních kolektivů a divadel poezie.

Z hlediska výběru textů převažovali domácí autoři. Recitátoři přinesli řadu zajímavých nápadů, které se však už méně podařilo využít k podpoře sdělení. Největším problémem je technika mluvního projevu a často i nedůsledná znalost textu. Není náhoda, že vysokou úroveň má především nejmladší kategorie, neboť ta může ještě těžít ze systémové práce s dětskými recitátory. Úroveň přednesu je přímo úměrná úrovni českého školství a zájmu učitelů. Právě tam nastal po listopadu velký propad, neboť mnohým kantorům se zdálo, že o přednes se zajímali jen kvůli bývalé „čárce“ a nadále není třeba mu věnovat pozornost. Zdá se, že i tady se

blýská na lepší časy. Soudím tak podle zájmu o přednes studentů lingvistických učitelských oborů PF a FF. Jubilejní 40. Šrámkova Sobotka měla téma „Mateřština a doba“... Naplnila jej množstvím přednášek, seminářů i uměleckých vystoupení. Počet zájemců o dílnu uměleckého přednesu na ŠS se utěšeně zvyšuje.

O určité stagnaci lze hovořit v oblasti divadel poezie. Někdejší úspěšné soubory se rozpadly (*např. ještě před třemi roky působící Naivně poetické divadlo v Plzni*). Objevují se však nová centra oborů *např. ZUŠ v Českých Budějovicích, nebo již několik let se prosazující ZUŠ Na Střezíně v Hradci Králové.*

* SBOROVÝ ZPĚV

Na rozdíl od předcházejících individuálních oborů lze u sborového zpěvu dospělých hovořit o boomu. Otevřely se kostely a chrámy a dříve nedostupná oblast duchovní hudby. Oboje přispělo ke vzniku nových vokálních těles a dalších festivalů. Obor nachází dostatek příznivců. Prospěšné je i vyhranění akcí na konfrontační = soutěžní (*Chorus camera v Rychnově nad Kněžnou, soutěž akademických sborů IFAS Pardubice, Pražské dny sborového zpěvu a další*) a prezentační. Hlavní prezentační akcí je Festival sborového umění Jihlava, který letos vstoupil do svého XXXIX. ročníku. K setká-

vání se zahraničními sbory na festivalech mimo naši vlast přibýly nové festivaly domácí. Největším z nich je mezinárodní soutěž sborů v Litomyšli, která nese jméno Bedřicha Smetany. Díky vstupu zahraniční společnosti se počet účinkujících českých i zahraničních sborů všech kategorií vymyká z rámce jakékoliv jiné akce konané na území ČR. Kvalitní zahraniční hosty mívá také Jihlava. Množství prezentačních příležitostí se příznivě projevuje na umělecké kvalitě. Úsilí a spolupráce Asociace hudebních umělců a vědců – sekce sborových dirigentů, Unie českých pěveckých sborů a pracoviště ARTAMA přináší ovoce. Potvrzením této úrovně

jsou vavříny z prestižních mezinárodních soutěží v anglickém Langhollenu, italském Arezzu, francouzském Tours atd. Vedle nezbytné pěvecké techniky a hlasové kultury jsou oceňovány celková zvuková vyrovnanost, snaha o přesnou intonaci, rytmus a výraz.

* SCÉNICKÝ TANEC

Scénický tanec na profesionální úrovni se prezentuje velkými mezinárodními festivaly (např. *Tanec Praha*), které začínají mít širokou publicitu. Český neprofesionální scénický tanec svou kvalitou ničím za profesionálními soubory nezaostává. Zdobí ho nápadité choreografie, precizní taneční

technika a osobitá dramaturgie. Vedle humorných scének najdeme tematicky náročné kompozice, vedle komorních záležitostí i velké choreografie pro mnoho tanečníků. Moderní tanec je vyjádřením pocitů, vztahů, lidských výpovědí. Možnost komunikovat celým tělem přivádí k oboru další mladé lidi. Soubory se setkávají na regionálních přehlídkách, na národní přehlídce v Ústí nad Orlicí. Mají možnost vzdělávání v seminářích k tanečním technikám, v mezinárodní taneční dílně pořádané ve spolupráci ČR, Francie, Slovenska, Itálie, Polska, Rakouska a SRN, v dílnách Mezinárodního tanečního festivalu v Praze. Po listopadu se zdálo, že obor zplaní a půjde cestou komerčního využití v barech a v předvádění módy. Tuto možnost kvalifikace začaly také nabízet soukromé taneční školy, kterých jsou desítky. Rozpaky kolem oboru však trvaly velmi krátkou dobu. V oboru zůstaly špičky. Jmenovat můžeme TS Rytmus Praha (*vedoucí Josef Prouza*) C DANCE Ústí nad Orlicí (*vedoucí Eva Veverková*), DOMINO Praha (*vedoucí Lenka Ottová*). Problémem oboru je nedostatek příležitostí pro veřejnou prezentaci. Tu nacházejí spíše soubory z velkých měst (*Praha, Brno, Plzeň*), které mají možnost spolupráce s velkými scénami. Výjimkou

v tomto směru je skupina C DANCE z Ústí nad Orlicí, které se daří reprízovat svá představení v celém východočeském regionu.

* FOLKLOR

Nové pojetí využití folkloru a prvků tradiční lidové kultury pro obohacení soudobého kulturního života přinesla Národopisná výstava československá (*Praha 1895*). Ta položila základy k českému a také slovenskému národopisu. Prezentace lidových zvyků, tanců i písní na veřejnosti měla a má svou hodnotu etickou i estetickou. To ostatně vyjadřuje také dokument UNESCO Doporučení k ochraně tradiční kultury a folkloru. Především zdůraznění těchto hodnot sledoval komplex akcí k oslavám 100. výročí NVČ v roce 1995. Vyvrcholením byl pak týden českého a moravského folkloru v Praze na Žofíně. Jednašedesát amatérských souborů a skupin ukázalo, co bylo zachováno i nově vytvořeno.

Z hlediska zpracování a prezentace folklorního materiálu lze soubory rozdělit do dvou základních skupin. Stovky souborů v moravských folklorních regionech čerpají z dosud žijících tradic lidové kultury, jejich projev je temperamentní, jiskřivý i žádumčivý. Bohatství krojů, přirozená muzikálnost

a technické mistrovství tvoří základy soudobé tvorby. Pro folklorní region Čechy je charakteristické spíše stylizované jevištní zpracování folklorního materiálu, který ožívá pouze na scéně. Do jisté míry lze hovořit o autorské práci s folklorním materiálem. Dá se i konstatovat, že jevištní zpracování hudebního i tanečního folkloru je osobitým uměleckým žánrem.

Rozdíl mezi Čechami a Moravou a Slezskem existuje také v rovině organizační. Zatímco na Moravě se čile mají k světu regionální folklorní sdružení, která vyvíjejí značnou vzdělávací a prezentační aktivitu, v Čechách o tuto formu sdružování není příliš zájem. Výjimkou je Praha, jihozápadní Čechy, širší Karlovarsko. V příhraničních oblastech těží soubory a muziky z možnosti komerčních výjezdů za hranice.

Z iniciativy Folklorního sdružení ČR vznikla řada nových prezentačních příležitostí (*Prameny*), ÚLK se pustil do grandiózního projektu mapování jednotlivých regionů ve formě videokazet, pracoviště ARTAMA stálo u zrodu nové národní přehlídky – Folklorního festivalu Pardubice-Hradec Králové, která se věnuje prezentaci regionu Čechy a pořadům spíše komorního ladění. Fakt, že v oboru fungují tři subjekty, je naprosto výjimečný, a pokud dokážou spolupracovat,

vat, bude to jen ku prospěchu oboru.

* KOMORNÍ A SYMFONICKÁ HUDBA

Muzicírování má v Čechách a na Moravě dlouhou tradici, která sahá hluboko do období baroka. Avšak i v nedávné minulosti působil takřka v každém větším městě symfonický orchestr či větší hudební těleso. Hráči se sjížděli na zkoušky z širokého okolí. Náklady na zkoušky, vystupování, opravy nástrojů hradil zřizovatel. A pokud jím byl velký průmys-

lový podnik, byl starostí tělesa pouze vlastní repertoár. Po zániku institutu zřizovatele musí orchestry hledat jiné formy existence. Podařilo se přesvědčit některé radnice, že orchestr je reprezentantem města. Takto podporují tělesa např. v Příbrami, Písku, Rumburku, Ústí nad Orlicí, Rakovníku, Litomyšli. Podmínky k činnosti po etapě hledání nalezlo i špičkové těleso z Frýdku-Místku. Pořadatelé některých významných prezentačních akcí, jako jsou Camerata nova Náchod nebo Hudba u krbu v Třebíči, se stala

nově vzniklá občanská sdružení. Společenskému uplatnění těles napomáhá každoroční Národní festival komorní a symfonické hudby, který je realizován formou řady koncertů na různých místech republiky. Tato forma uspořádání festivalu umožňuje prezentaci většího počtu těles za méně finančních prostředků.

Obor v současné době má zejména dva problémy – nedostatek mladých hráčů (*pokud není v místě ZUŠ*) a vysoké náklady na pořízení a údržbu nástrojů.

Lenka Lážňovská

ARTAMA informuje

● Konkrétní obrysy dostává kurz pro vedoucí folklorních souborů, na jehož přípravě spolupracují ARTAMA, ÚLK a FOS. Bude mít základní a navazující stupeň a uskuteční se v organizační gesci folklorních regionů. V současné době je zadáno vypracování osnov a sylabů pro předměty pedagogika a psychologie, manažerství a ekonomika, choreografie, práce s hudbou, pohybová příprava, přehled základních tanců, fyziologie apod.

● Pracoviště ARTAMA se ujalo úkolu připravit a vydat Dějiny českého amatérského divadla, které má úctyhodnou tradici a význam pro českou kulturu i profesionální umění, pro něž nesčetněkrát bylo a stále je zdrojem impulzů i talentů. Ucelené zpracování jeho historie však zatím v naší divadelní literatuře chybí. Účast v amatérském kolektivu přislíbily přední osobnosti naší současné divadelní vědy a historiografie. V jeho čele bude prof. Dr. Jan Císar, vysokoškolský pedagog, vědec a znalec amatérského divadla. Pracoviště potřebuje shromáždit prameny a literaturu k danému tématu. S žádostí o zapůjčení nebo darování následujících pramenů se obrací na všechny divadelníky:

- knihy, brožury, bulletiny, sborníky, almanachy a ročenky bilancující historii amatérských souborů od roku 1960;
- vzpomínkové knihy týkající se amatérského divadla, vydané po roce 1960;
- (fotokopie) xerokopie historicky významných pramenů, plakátů, zřizovacích listin (na zadní straně s popisem původu, bibliografickým údajem);
- historicky zajímavé fotografie;
- textové předlohy významných inscenací z období I. republiky.

● Součástí programu festivalu Pražské jaro budou v roce 1997 dva večerní koncerty dvou českých a dvou moravských folklorních souborů v Praze na Žofíně a nedělní dopolední matiné ve Valdštejnské zahradě. Po Dnech českého a moravského folkloru k příležitosti 100. výročí Národopisné výstavy československé (květen 1995) bude mít Praha znovu příležitost obdivovat krásu a mistrovství našich souborů. Byly vybrány z těch, které se přihlášily na výzvu MK ČR. V Praze se představí mj. Vycpálkovci, Kašava, Kunovjan, Ůsměv.

● K vydání je připravována monografie českých lidových tanců (autorka Daniela Stavělová). Doplní odbornou literaturu a najde rovněž uplatnění jako studijní materiál zejména pro mladé kolektivy.

● Pracoviště ARTAMA předložilo Koordinační radě pro film a video návrhy na změny propozic Národní soutěže v roce 1997. Navrhují se nové kategorie (publicistika, písničky a videoklipy, ostatní – experimenty, počítačové animace), zrušení předvýběru (každé regionální kolo bude mít právo navrhnout za každou desítku přihlášených snímků 30 min. projekce). Změny budou projednány na podzimním zasedání rady.

● V rámci cyklu Cesty za uměním bude také v příštím roce CK GEOPS v odborné spolupráci s ARTAMOU pořádat řadu vzdělávacích zájezdů pro výtvarné pedagogy a milovníky umění. Jejich předností je přesné tematické zacílení s odborným výkladem. Bližší informace zveřejní katalog zájezdů na rok 1997, případně je poskytne pracoviště ARTAMA (paní J. Roztočilová).

● Po úspěšném turné v USA a před několikátýdenní túrou v Rakousku uvede v Praze a v Plzni dvě představení inscenace Moliérovy hry *Don Juan* slavné ruské neprofesionální divadlo *Maneken* z Čeljabinska. Inscenace zazářila v roce 1995 na Světovém festivalu amatérského divadla v Ankaře. Poskytne mimořádný zážitek z herecké práce i scénografické invence. *Don Juan* se odehrává na vodní ploše. Představení v Praze se uskuteční dne 27. 10. v divadle Akropolis (Žižkov), v Plzni dne 30. 10. v divadle Alfa. Zájemci o vstupenky se mohou obracet na pokladny divadel, popř. na pracoviště ARTAMA.

● V rámci XXXIX. ročníku Festivalu sborového umění Jihlava byly vydány oceněné

skladby z mezinárodní skladatelské soutěže (celkem 7 skladeb pro smíšený sbor). Zájemci o sborník se mohou hlásit na pracovišti u Dr. Modrochové.

● Na adrese pracoviště ARTAMA je možné objednat některou z nově vydaných publikací. Zvláště upozorňujeme na:

– V. Müller, L. Felczmann: *Kapitoly o divadelním svícení*. První část je reedicí praktické příručky přinášející základní orientaci v problematice divadelního osvětlování, druhá část byla napsána zkušeným režisérem, nabízí neotřelá řešení a otevírá prostor k úvahám o významotvorných funkcích světla na jevišti, cena 40 Kč, 70 stran.

– Jarmila Černíková-Drobná: *Padesát příběhů a dva navíc pro zábavu i poučení*. 1. díl z dvoudílné dramaturgické příručky, která je zároveň základním slovníkem českých dramatiků. Tento díl zahrnuje autory od první poloviny 14. století až po rok 1918. Obsahuje 52 podrobných synopsí vybraných her 27 českých autorů s odkazy na bezmála 300 dalších titulů. Cena 45 Kč, 90 stran.

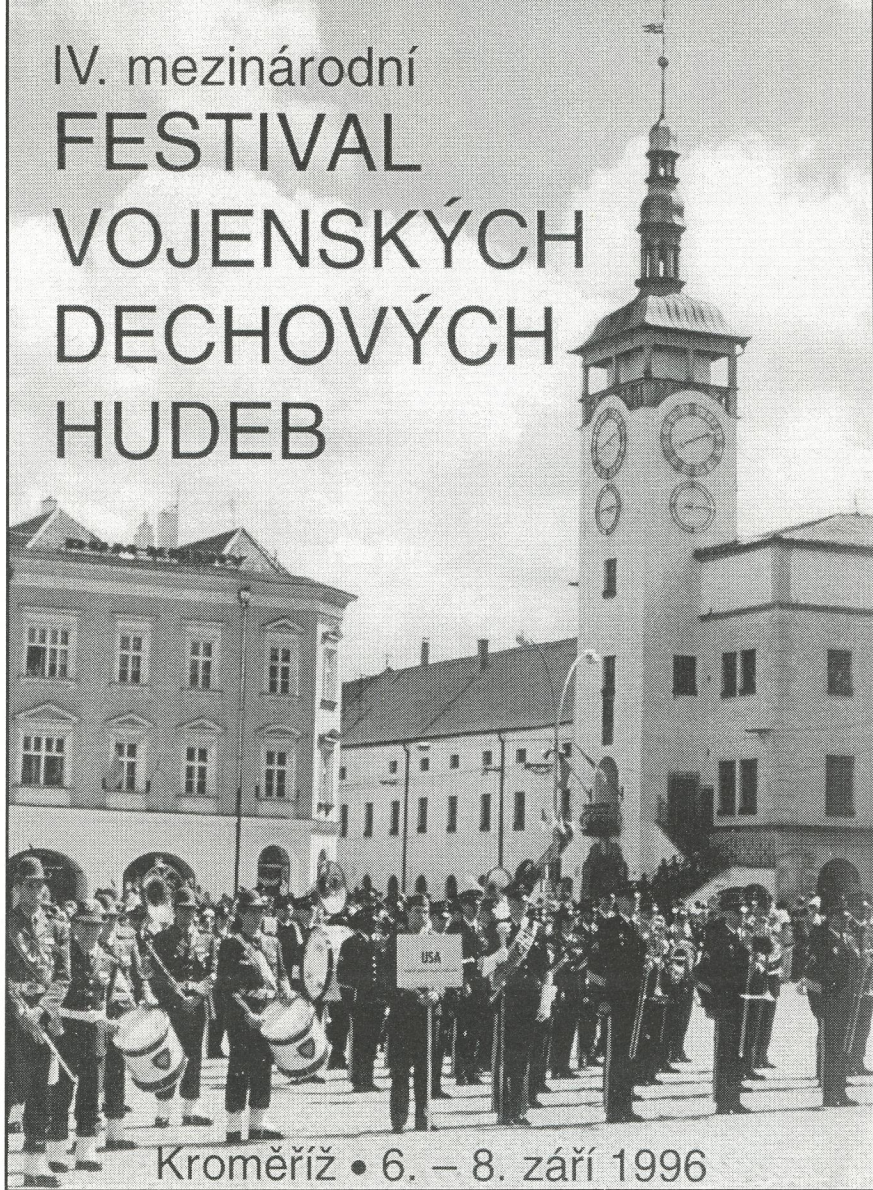
– Jiřina Hůrková: *Poezie, jak jsi krásná*. Autorka se zabývá básnickou tvorbou Josefa Kainara. Všíhá si jeho práce s jazykem, výstavby básnických obrazů. Kainar je pro ni především básníkem trpké pravdy o lidech, která má nadčasovou platnost. Také proto je stále vyhledáván a čten. Cena 30 Kč, 40 stran.

● 58. ročník UNICA '96 – světové soutěže amatérských filmů a videoprogramů (ALMELO) přinesl úspěch českým snímkům. Film Jiřího Vejdělky *Zpověď* (absolutní vítěz národní soutěže '96) získal stříbrnou medaili a počtem bodů se umístil jako 2. až 3. film ve světě. V soutěži minutových filmů získal snímek autorů City a Rousla „Uraaá – 3. místo z 26 soutěžních filmů.

Lenka Lázněvská

Ministerstvo obrany ČR • Generální štáb AČR • Město Kroměříž

IV. mezinárodní FESTIVAL VOJENSKÝCH DECHOVÝCH HUDEB

Kroměříž • 6. – 8. září 1996

ARMÁDNÍ KULTURNÍ ZPRAVODAJ 3/96

Připravil odpovědný redaktor a fotograf Daniel Zavoral ve spolupráci s týmem autorů. Návrh obálky Jindřich Studnička. Vydává oddělení kultury VO GŠ AČR. Adresa: Redakce Armádního kulturního zpravodaje DAP, Vítězné náměstí 4, 160 41 Praha 6, telefon 02/20 (civilní předvolba) voj. linka 219 086. Publikace je určena pro vnitřní potřebu Armády České republiky, rozesílá se podle zvláštního rozdělovníku. Zpravodaj sestaven a připraven k tisku v redakci IMPULS. Tisk: Vojenský zeměpisný ústav Praha. Podávání novinových zásilek povoleno Českou poštou, s.p., Odštěpný závod Přeprava, č. j. 74/95 ze dne 5. 1. 1996.